

■ Opgave 8

uit een krant (begin 2003):

Van hoogconjunctuur naar laagconjunctuur

Na jaren van forse economische groei en hoogconjunctuur werd het groeitempo van de economie van Nederland aan het begin van deze eeuw lager. Als maatstaf voor economische groei wordt het volume van het bruto binnenlands product (BBP) gebruikt. Hierbij wordt het BBP in een bepaald kwartaal vergeleken met het BBP in hetzelfde kwartaal van het voorafgaande jaar. Eind 1999 bedroeg de economische groei in Nederland nog 4,8% en sindsdien is deze groei bijna ieder kwartaal afgenomen.

De hapering van de economische groei was in 2001 nog niet zichtbaar in de ontwikkeling van de werkgelegenheid. De werkgelegenheid groeide in 2001 ten opzichte van 2000 met 1,8 procent, terwijl de arbeidsproductiviteit in 2001 ten opzichte van 2000 met 0,4 procent daalde.

De arbeidsmarkt in Nederland was in 2002 nog steeds krap, zeker vergeleken met andere lidstaten van de Europese Unie (EU). Ondernemers bleven hun vacatures vervullen ondanks de geringe stijging van de productie. Hierdoor was het aantal openstaande vacatures gedaald.

Ondanks een daling in 2001 bleef de inflatie in Nederland in 2002, vergeleken met de andere lidstaten van de EU, aan de hoge kant. Alleen in Ierland en Portugal was de inflatie hoger dan in Nederland. In landen als Duitsland, Finland, België en Frankrijk ging de relatief lage inflatie in 2001 gepaard met een sterke verbetering van het consumentenvertrouwen. In landen als Nederland en Portugal daalde het consumentenvertrouwen in 2001.

De economische groei in het tweede kwartaal van 2002 kan, naast de in het krantenartikel genoemde vergelijking, ook worden bepaald door het BBP in het tweede kwartaal 2002 te vergelijken met het BBP in het voorafgaande kwartaal.

- 2p **24** Welke van beide vergelijkingen is voor het aflezen van de conjuncturele ontwikkeling het meest geschikt? Verklaar het antwoord.

In 2002 had Nederland te maken met de gevolgen van de hoogconjunctuur in de voorafgaande jaren.

- 2p **25** Welke twee gevolgen worden in het krantenartikel genoemd? Licht toe hoe deze gevolgen door hoogconjunctuur zijn veroorzaakt.

- 2p **26** Uit welk(e) gegeven(s) blijkt dat de groei van het BBP in Nederland in 2001 kleiner moet zijn geweest dan 1,8%? Licht het antwoord toe.

Begin 2002 voorspelde een econoom dat de conjunctuur in 2002 niet zou verbeteren. Hij stelde dat zowel de consumptieve bestedingen als de export een negatieve invloed zouden hebben op de conjunctuur. In het krantenartikel staan twee aanwijzingen die de voorspelling van de econoom ondersteunen. Een eerste aanwijzing is het dalende consumentenvertrouwen in Nederland waardoor de consumptieve bestedingen negatief kunnen worden beïnvloed. De tweede aanwijzing heeft betrekking op de export.

- 2p **27** Noem deze tweede aanwijzing. Licht het antwoord toe.